

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
REGIDORIA DE SERVICIS SOCIALS

Estudio del barrio de Benimàmet

Maig, 2017

Secció d'Estudis, Planificació i Formació

**Amb la col·laboració de Jèssica Pérez Miralles, alumna en pràctiques
del Grau de Sociologia, Universitat de València**

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	2
2. ENTORN GEOGRÀFIC DEL BARRI DE BENIMÀMET	2
3. APROXIMACIÓ ALS SEUS ANTECEDENTS HISTÒRICS.....	5
3.1. Benimàmet, de poble independent a barri de València.....	5
3.2. El creixement i la transformació de Benimàmet.....	6
4. BENIMÀMET EN L'ACTUALITAT	8
5. DADES SOBRE LA POBLACIÓ I EL BARRI.....	12
6. RECURSOS PÚBLICS I PRIVATS DEL BARRI.....	26
6.1 Recursos educatius.....	26
6.2 Recursos sanitaris.....	26
6.3 Altres recursos socials	27
6.4 Transport públic	27
7. CENTRE MUNICIPAL DE SERVICIS SOCIALS CAMPANAR	28
8. ALTRES MIRADES.....	35
8.1 Entrevista al director del CMSS CAMPANAR.....	35
8.2 Entrevista a la presidenta de l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimàmet. 38	
8.3 Entrevista a l'Alcaldia de Benimàmet	41
8.4 Premsa escrita	45
9. CONCLUSIONS.....	47
10. BIBLIOGRAFIA	51

1. INTRODUCCIÓ

Este estudi, el segon que s'efectua del barri de Benimàmet per part del Servei de Benestar Social i Integració, pretén actualitzar les dades que es van obtenir en el primer (2006), donat el període ampli de temps que ja ha transcorregut i els esdeveniments importants que han ocorregut en la morfologia del mateix barri (soterrament de les vies, per exemple) i en la vida social i econòmica en general.

Per les seues característiques, és un barri que necessita atenció de tot tipus, però especialment de la part de l'àrea de servicis socials. Per açò era necessari observar des d'un nou punt de vista els trets essencials d'esta zona important de la ciutat, la qual cosa ens ha de permetre, amb dades actualitzades, emmarcar de forma més rigorosa la intervenció que s'ha d'escometre.

2. ENTORN GEOGRÀFIC DEL BARRI DE BENIMÀMET

El barri de Benimàmet forma part del districte municipal (número 18) de Pobles de l'Oest junt amb el barri de Beniferri. El districte de Pobles de l'Oest està situat al nord-oest de València, en el límit de l'horta i al peu dels tossals que donen principi al secà. Es podem diferenciar dos àrees que coincidixen amb els dos pobles, el nucli urbà de Benimàmet i l'horta de Beniferri. Este districte limita a l'oest amb el municipi de Burjassot, a l'est i sud amb el barri de Benicalap, al sud amb Campanar, i a l'est i nord amb el municipi de Paterna. Cal mencionar que, amb la nova divisió de districtes de 1981, es va deixar quasi la totalitat de l'horta en mans del nou districte de Campanar (número 04). La causa d'això la trobem explicada en el llibre de *Pobles de l'Oest* publicat per l'Ajuntament de València en 1987: es deu al fet que van prendre la decisió de delimitar el districte per les vies de trànsit que separava el nucli urbà de l'horta, però amb esta decisió no van tenir en compte que l'horta havia format part històricament del districte dels Pobles de l'Oest.

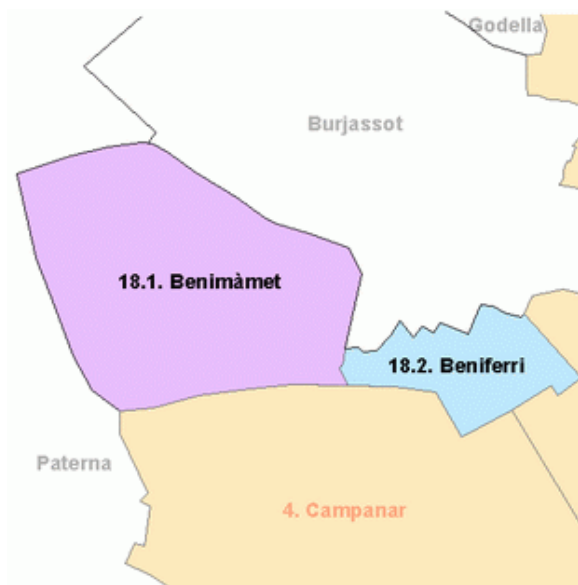
Pobles de l'Oest té una extensió total de 200,4 hectàrees, una població de 13.993 habitants i una densitat de població de 69,8 hab./ha, segons les dades de 2016.

Pel que respecta pròpiament al barri, limita a l'oest i nord amb el municipi de Paterna, a l'oest amb el terme de Burjassot i el barri de Beniferri i al sud amb el barri

de Campanar; malgrat això, des d'un punt de vista urbanístic no es troba exactament unit, ja que la separació entre ells es basa en grans superfícies d'horta. Tot això provoca que el barri de Benimàmet es trobe prou aïllat, probablement més enllà inclús del que es considera característic d'una pedania.

PLA 1. DISTRICTE 18 POBLES DE L'OEST

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València

El barri de Benimàmet té una extensió 152,8 hectàrees i segons les dades de 2016, una població de 12.891 habitants i una densitat de població de 84,4 hab./ha. Esta xifra és superior a la densitat de la població del districte de Pobles de l'Oest (69,8 hab./ha), i considerablement superior a la de la ciutat (57,6 hab./ha). Això significa que, relativament, en el barri es produïx una major concentració de població que en el districte o que en el conjunt de la ciutat.

esta cambra, que ha perdut l'ús agrícola, s'ha transformat en un primer pis i en altres cases està abandonada. El més destacable arquitectònicament és l'església de Sant Vicent Màrtir, datada en 1676 i ubicada a la plaça del Doctor Ximeno. Destacable també d'esta zona és el conjunt anomenat l'hort del Canonge, plaça on es reunixen diversos edificis molt interessants, entre ells dos molins, un sobre la séquia de Moncada i l'altre sobre la séquia de Tormos.

La segona zona de què parlarem serà la de "Vies a dalt", una zona de principis de segle XX, amb un 90 % de xalets situada al nord de la via del Trenet. La seua estructura és típica de zones d'estiuejar, cases amb jardí davanter o del darrere però sense corral, encara que sí amb bastants arbres fruitals, magraners, etc. Esta zona es el resultat de l'expansió del barri, on es troba, per una part, la Fira de Mostres i el Velòdrom, elements que proporcionen reconeixement extern al barri.

3. APROXIMACIÓ ALS SEUS ANTECEDENTS HISTÒRICS

Abans de començar amb l'explicació dels antecedents històrics, s'ha de mencionar que hem utilitzat dos llibres de referència publicats per l'Ajuntament de València anomenats *Pobles de l'Oest (1987)* i *Barri a Barri: Benimàmet (1987)*.

Fins a la conquesta de València pel rei Jaume I no se sabia quasi res de Benimàmet, sols que la consolidació de la xarxa de séquies va donar lloc a l'existència d'un nucli estable, primer com a vil·la romana, i després ja com a alqueria musulmana. No obstant això, apareix per primera vegada com a font històrica amb el nom musulmà Benimahabar, al Llibre del Repartiment en 1238. A partir de l'any 1310 és quan es va començar a fer referència al nom actual. En eliminar-se els senyorius, Benimàmet es va constituir com a Ajuntament independent, però per poc temps. No obstant això, s'ha conservat constància d'un segell que reproduïa l'emblema de l'Ajuntament Constitucional de Benimàmet, i que és al·lusionat a sant Vicent Màrtir, titular de la seua església.

3.1. Benimàmet, de poble independent a barri de València

El nucli inicial del poble pot situar-se a l'actual plaça de l'Església (Dr. Ximeno). Este nucli urbà naix de la intersecció dels camins de València a Paterna i de Burjassot a Paterna, donant lloc a un xicotet triangle edificat que a poc a poc va sortint dels seus

estrets límits i avança cap al nord pel secà, per a no malgastar el terreny d'horta, ja que és la principal activitat laboral de Benimàmet.

Cal mencionar que l'horta, la principal activitat econòmica, estava dedicada als diferents productes tèxtils, cotó i cànem, i morera, plantada al llarg dels camins de l'horta, per a donar aliment als cucs de seda que quasi totes les famílies criaven, ja que donaven lloc a una gran producció, la seda. També tenien altres productes com eren cereals, blat i dacsa, i sobretot arbres fruitals i gran varietat d'hortalisses.

La independència del poble de Benimàmet no va ser molt llarga, tot i ser un dels últims pobles en incorporar-se com a barri de la ciutat de València durant l'any 1882, junt amb els pobles dels Orriols i Benimaclet. L'absorció que es produïx es deu al fet de la concepció que tenia la burgesia valenciana d'una "GRAN VALÈNCIA", a la necessitat de guanyar pes polític i també a uns interessos econòmics de tipus especulatiu, ja que amb els projectes d'urbanització podien convertir les rendes agrícoles en urbanes, que eren molt més altes. Cal assenyalar que Benimàmet va demanar l'annexió a València, ja que ser considerat com a barri li aportava negativitat. Esta percepció negativa era provocada per la por a caure en l'anonimat de la massa urbana de la ciutat de València. Per tant, trobem una dualitat barri/poble, fet provocat per la concepció que presenta un nombre d'habitants per damunt de molts pobles de la comarca de l'Horta, comparables a ciutats caps de comarca com Lliria, Montcada, Paiporta, Requena...

3.2. El creixement i la transformació de Benimàmet

A partir del segle XX Benimàmet experimenta una considerable expansió urbana i un increment de la població ràpid i progressiu, es construeix l'estació de trens i es trasllada el vell cementeri que estava situat als voltants del límit nord. És, concretament, en 1920 quan s'inicia la vertadera expansió del barri, amb la massiva arribada d'estiuejants de la ciutat de València que comença a construir, aproximadament en un par de dècades, una superfície de quasi el doble del que ja s'havia construït. Moltes d'estes persones es van quedar a viure a Benimàmet permanentment, i això provoca que en vint anys la xifra de la població augmente de 2.845 a 6.716. A més, s'ha d'afegir que durant la Guerra Civil és molt més fàcil viure al barri que a València, pel fet que estaven menys afectats pels atacs i bombardejos que a la ciutat.

Benimàmet va saber integrar perfectament este gran nombre de gents forasteres, encara que van quedar costums que evidenciaven una certa diferència o divisió entre ambdós comunitats, la de gent forastera i l'autòctona, la línia divisòria imaginària de la qual aniria per la via del tren: la part sud seria la denominada *Baix del poble* i la part nord seria la *Part de dalt*.

Més tard, ja passada la Guerra Civil, la producció s'orientava cap a productes comestibles de primera necessitat, amb les directrius d'un govern basades en una economia autàrquica en què desapareixen les fibres tèxtils i apareixen productes com la creïlla i el moniato, els camps de cereals es mantenen i apareixien alguns de tabac. L'ocupació laboral es va diversificar i moltes persones van començar a treballar en fàbriques tèxtils dels pobles dels voltants, en servicis (trens i tramvies) i ocupacions artesanals (fusteria i terrisseria).

A partir dels anys 60 i endavant hi va haver un altre augment important de la població a causa de l'arribada de gent immigrada, que buscava zones industrials. Benimàmet, a pesar de no ser un poble industrial ni poder donar treball en altres sectors, va ser elegit per la proximitat que tenia a València i altres pobles. Esta vegada, l'augment va provocar la construcció de blocs de finques sobre antigues cases de camp i estiuieg i així es va descartar l'ideal de tipus ciutat jardí amb cases de baixa altura. No obstant això, les zones de finques de persones immigrants que es van construir a partir dels anys 60, són més prompte un desastre urbanístic, amb construccions de baixa qualitat, que dóna al conjunt una sensació aclaparadora.

En 1987 l'horta comença a cobrar un nou impuls, que havia anat perdent quan es va anar construint en ella, i queda exclosa del districte en un 90 %, encara que patix grans transformacions i no es pareix, en el tipus de cultiu, a l'horta de la postguerra. En desaparéixer l'intervencionisme estatal, s'han plantat les varietats que més produïxen i major eixida tenen en el mercat. L'horta va passar a ser una coberta de tarongers i una gran quantitat de cultius de viver.

4. BENIMÀMET EN L'ACTUALITAT

Benimàmet és un barri situat en la zona nord-oest de la ciutat. No existix una identitat forta de barri entre els seus habitants, pel fet que han d'anar a la ciutat a cobrir les seues necessitats, ja que no tenen els recursos i servicis suficients al barri. No obstant això, tampoc se senten identificats amb la ciutat. A eixe sentiment contribueix la construcció de les grans vies de circulació que delimiten l'espai del barri i donen una imatge d'illa, ja que les persones del barri no poden anar caminant directament a la ciutat, han de creuar per Burjassot per a no passar per mitat de les noves carreteres.

A través d'una observació del barri, recorrent els seus carrers, destaquen algunes coses a simple vista. La primera, a la zona de la *Part de dalt* del barri, que va ser ocupada els anys 40-50 per famílies de la burgesia de València que anava al barri a estiuejar. Encara està el testimoni de moltes cases i xalets, situades al carrer de Felipe Valls. Este carrer és un dels majors encants de Benimàmet, que ens permet anar temps enrere i poder observar les façanes de cases baixes i vil·les que no tenen res a veure amb les construccions de hui en dia.

FOTO 1

Font: Jèssica Pérez Miralles. Visita del barri, carrer de Felipe Valls. 2017

La segona és la necessitat que té este barri que finalitze el projecte del parc lineal, ja que amb el soterrament de les vies del Trenet les dos parts del barri encara segueixen separades, igual que quan funcionava el Trenet. Des de l'Associació de Veïns i Veïnes han fet moltes reivindicacions per aconseguir el parc lineal, ja que beneficiarà molt el barri.

“Así, el parque lineal contará con 15.000 metros cuadrados de zona verde "propiamente dicha" -arbolado y césped- y otros 18.600 que comprenderán zonas de esparcimiento, áreas de juego infantil, una pérgola y un anfiteatro para realizar conciertos. Asimismo, el paseo y el carril bici contarán con 19.800 metros cuadrados.” (*Las Provincias*, 2016)

En la imatge, observem una infraestructura en la qual no anirà una zona verda amb arbres, sinó un passeig, un carril bici i plantes que necessiten poc reg, perquè no afecte la llosa que cobrix el traçat del metro.

FOTO 2

Font: Periòdic Las Provincias. 2017

La tercera ha sigut l'obertura del centre multiusos en novembre del 2016, en un local tancat durant anys i que s'ha condicionat per al servei del moviment associatiu dels veïns i veïnes. El local, anomenat Espai Obert, es troba ubicat al carrer de Crisòstom Martínez i està destinat a millorar els moviments associatius del barri. Este espai l'ocupen actualment l'Associació de Veïns i Veïnes, Acció Jove i l'Associació d'Aturats.

El fet de tindre este local els està donant molta vida, perquè els veïns i les veïnes del barri estan ubicats en un lloc, ja que abans molta gent no participava perquè no sabia on estaven ubicats. També els permet fer moltes activitats de tipus

cultural, com xarrades que interessen al barri o presentacions de llibres, i açò està motivant molt la gent.

Un bon exemple del moviment que estan creant és l'activitat que Acció Jove va organitzar el 6 de maig, el Benitroba't. Durant la jornada es va poder gaudir de tallers, jocs, música, balls, etc. L'objectiu d'esta activitat era donar a conèixer la tasca educativa que es realitza dia a dia al nostre barri i que, en la majoria dels casos, es queda entre les parets dels centres, sense que s'arribe a conèixer el gran treball que realitzen perquè xiquets i xiquetes, i joves de la pedania, tinguen la millor educació possible. Va tindre molt d'èxit i es va aconseguir que hi participaren un total de 25 entitats relacionades amb l'educació, la infància i la joventut.

FOTO 3

Font: Facebook Associació de Veïns i Veïnes Benimàmet. 7 de maig de 2017

Pel que fa a la comunicació del barri amb la resta de la ciutat, el transport públic ha millorat amb la construcció de la nova estació del metro de Benimàmet, ja que va suposar la integració de la Línia 1 de Metrovalència en el nucli urbà del barri mitjançant un túnel per a una doble via amb estacions soterrades per a mantenir la màxima accessibilitat. El soterrament va aportar una solució als problemes urbanístics i d'impacte ambiental del pas del metro en la zona del tram urbà de Benimàmet.

Foto 4

Font: <<http://www.jdiezarnal.com/benimametestacionferia.html>>

Pel que fa al comerç, el que trobem al barri és més que suficient. Són comerços xicotets que atenen la demanda immediata del dia, ja que la gent a altres nivells compra a València. A més, trobem alguns supermercats ubicats al barri, com són Mercadona i Consum.

Finalment, farem referència a les festes que hi ha al barri. Contràriament a altres pedanies, o a altres pobles que circumden la ciutat de València, a Benimàmet està la festa de Sant Vicent, que és considerada tradicionalment com la festa patronal, la més important. Han anat desapareixent algunes festes, com per exemple l'any passat la de Sant Francesc i la festa de Sant Agustí, per falta de gent que es dedicara a treballar per a estes festes. Les Falles al barri tenen molta importància, i junt amb Beniferri han creat l'agrupació de falles, que és l'equivalent a la Junta Central Fallera de la ciutat de València.

5. DADES SOBRE LA POBLACIÓ I EL BARRI

A continuació descrivim i analitzem les dades sociodemogràfiques del barri de Benimàmet, en relació amb les dades del districte de Pobles de l'Oest i de la ciutat de València. Les dades que es presenten han sigut proporcionades per l'Oficina d'Estadística municipal. A la vegada, es farà referència a les variacions més significatives que s'han produït respecte a l'estudi anterior realitzat en 2006, però amb les dades del 2005.

Taula 1. Evolució de la població (1981-2016)

	Benimàmet		Pobles de l'Oest		València	
	Nre.	Variació (%)	Nre.	Variació (%)	Nre.	Variació (%)
1981	11.825	-	11.978	-	744.748	-
1986	11.809	-0,1 %	12.262	2,4 %	729.419	-2,1 %
1991	11.706	-0,9 %	12.233	-0,2 %	752.909	3,2 %
1996	11.776	0,6 %	12.324	0,7 %	746.683	-0,8 %
2008	13.331	13,2 %	14.183	15,1 %	810.064	8,5 %
2009	13.408	0,6 %	14.307	0,9 %	815.440	0,7 %
2010	13.402	0,0 %	14.348	0,3 %	810.444	-0,6 %
2011	13.247	-1,2 %	14.235	-0,8 %	800.469	-1,2 %
2012	13.201	-0,3 %	14.203	-0,2 %	799.188	-0,2 %
2013	13.135	-0,5 %	14.189	-0,1 %	794.228	-0,6 %
2014	12.980	-1,2 %	14.024	-1,2 %	787.301	-0,9 %
2015	12.899	-0,6 %	13.969	-0,4 %	787.266	0,0 %
2016	12.891	-0,1 %	13.993	0,2 %	791.632	0,6 %
Variació 1981/2016	9,5 %		16,6 %		6,5 %	

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

Com podem observar en la taula 1, hem de dir que la tendència general respecte a l'evolució de la població en els tres àmbits geogràfics analitzats (Benimàmet, Pobles de l'Oest i València) es caracteritza per un augment de població amb algunes excepcions. Entre els anys 1981 i 2016 hi ha un augment del 9,5 % al barri i, si es comparen estes dades amb les que fan referència al districte i a la ciutat, es pot observar també un augment de la població, més significatiu al districte de Pobles de l'Oest (16,6 %) que a la ciutat de València (6,5 %).

Si fem una comparació amb l'estudi anterior, la xifra de variació definitiva entre 1981 i 2006 és de més del 10 %. Això es deu al fet que durant el període de 2001-2006 la població ha anat augmentat, tot i no ser molt significativa, ja que no va arribar a augmentar ni 3 punts percentuals. Cal mencionar que este augment de la població destaca durant l'any 2008, a causa del fet que augmenta considerablement en els tres àmbits geogràfics, de forma que el barri de Benimàmet queda amb un 13,2 %, el districte amb un 15,1 % i la ciutat amb un 8,5 %. No obstant això, la població comença a tindre una tendència negativa amb els anys, que pot estar influenciada per la pèrdua de població estrangera, però no arriba a afectar-la perquè les disminucions no arriben a superar els 1,5 punts percentuals.

Taula 2. Població per grups d'edat i sexe. 2016

	Benimàmet					
Grups d'edat	Total	%	Homes	%	Dones	%
0-15	2.137	16,6 %	1.096	51,3 %	1.041	48,7 %
16-64	8.481	65,8 %	4.230	49,9 %	4.251	50,1 %
65 i més	2.273	17,6 %	954	42,0 %	1.319	58,0 %
Total	12.891	100 %	6.280	48,7 %	6.611	51,3 %
	València					
Grups d'edat	Total	%	Homes	%	Dones	%
0-15	116.714	14,7 %	59.854	51,3 %	56.860	48,7 %
16-64	515.581	65,1 %	254.378	49,3 %	261.203	50,7 %
65 i més	159.337	20,1 %	64.050	40,2 %	95.287	59,8 %
Total	791.632	100,00 %	378.282	47,8 %	413.350	52,2 %

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

Esta taula mostra l'estructura de la població per grups d'edat i sexe del barri de Benimàmet i de la ciutat de València. La divisió de la població per grups d'edat resulta representativa pel fet que ens dóna informació, per un costat, de la població activa (16-64 anys) i, per altre costat, dels segments de la població inactiva (0-15 anys i 65 anys i més).

Com s'observa en la taula, les dades de la població del barri de Benimàmet són semblants a les de la ciutat de València. En la cohort d'edat de 0-15 anys la del barri és lleugerament superior a la ciutat, ja que el barri compta amb un 16,6 % de la població i la ciutat amb un 14,7 %, mentre que la cohort d'edat de 65 i més és inferior

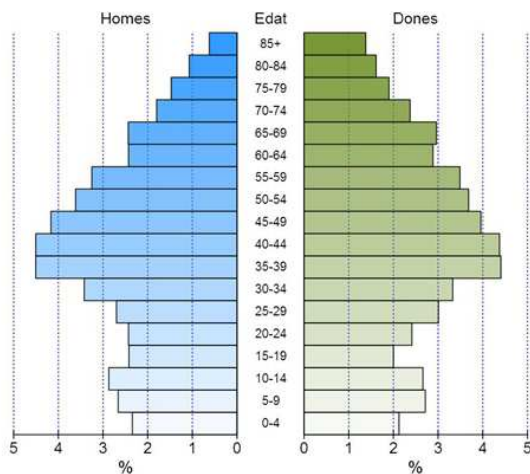

a la de la ciutat, amb un 17,6 % i un 20,1 % respectivament. Estes dades reflectixen que la població del barri és més jove que la del conjunt de la ciutat.

Respecte a la distribució per sexes, s'ha de dir que les dades són semblants tant al barri com a la ciutat, i predominen les dones en totes les cohorts menys en les de 0-15 anys i, així i tot, no hi ha una diferència considerable. El fet que el percentatge de dones augmente considerablement en la cohort d'edat de 65 anys i més, tant al barri de Benimàmet com a la ciutat de València, es deu al fet que en les societats occidentals existix la tendència que les dones tenen una major esperança de vida.

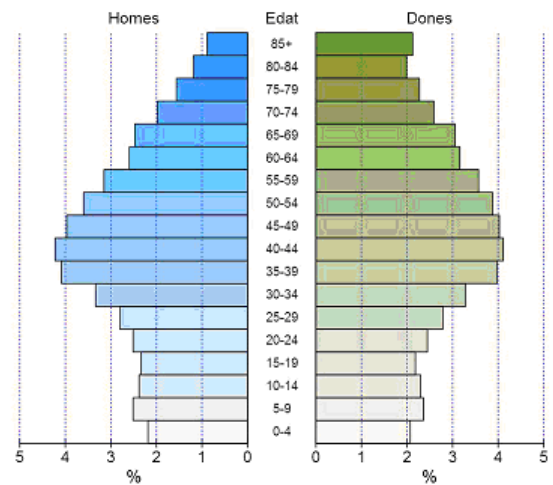
En comparació amb l'estudi anterior realitzat en 2006, s'observa una diferència en la cohort d'edat de 16 a 64 anys, ja que este grup va ser lleugerament superior en el barri (70,9 % davant del 68,6 % de la ciutat). No obstant això, l'any 2016 s'observa que no hi ha diferència entre el barri i la ciutat.

Estructura d'edat i sexe. Benimàmet

Font: Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València

Estructura d'edat i sexe. València

Font: Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València

Les piràmides de població ens mostren que no es produeixen grans diferències per sexes entre el barri de Benimàmet i la ciutat de València, però sí que ens deixa veure que ens trobem davant d'un model de població envellida, amb incidència de dones en les edats més avançades lleugerament major a la ciutat que al barri, en el qual les taxes de natalitat i mortalitat són baixes i predomina la població activa.

Taula 3. Població segons el lloc de naixement. 2016

	Benimàmet		València	
València	7.487	58,1 %	433.131	54,7 %
Resta de l'Horta	655	5,1 %	21.251	2,7 %
Resta de la Comunitat	586	4,5 %	60.889	7,7 %
Resta de l'Estat	2.301	17,8 %	143.524	18,1 %
Estrangers	1.862	14,4 %	132.837	16,8 %
Total	12.891	100,0 %	791.632	100,0 %

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

En esta taula es pot observar la població segons el lloc de naixement, tant al barri de Benimàmet com a la ciutat de València. Les dades més significatives corresponen als naixements a la ciutat de València, que corresponen a més de la meitat de la població, tant al barri com a la ciutat, amb un 58,1 % i un 54,7 % respectivament.

La població nascuda en altres comunitats autònomes d'Espanya són el segon col·lectiu més abundant, amb dades molt similars en els dos àmbits analitzats, amb una diferència de 0,3 punts percentuals. També cal destacar que les persones nascudes en l'estranger també tenen un pes important, tant al barri com a la ciutat, amb un 14,4 % i un 16,8 % respectivament.

Taula 4. Població estrangera per sexe i nacionalitat, per continents. 2016

	Benimàmet						València	
	Homes		Dones		Total		Total	
UE (28)	272	52,4 %	247	47,6 %	519	37,0 %	32.870	33,9 %
Resta d'Europa	64	47,4 %	71	52,6 %	135	9,6 %	5.659	5,8 %
Àfrica	130	53,3 %	114	46,7 %	244	17,4 %	12.753	13,1 %
Amèrica del Nord	3	37,5 %	5	62,5 %	8	0,6 %	1.187	1,2 %
Amèrica Central	14	26,9 %	38	73,1 %	52	3,7 %	3.891	4,0 %
Amèrica del Sud	156	43,8 %	200	56,2 %	356	25,4 %	25.066	25,8 %
Àsia	52	59,8 %	35	40,2 %	87	6,2 %	15.578	16,0 %
Oceania i altres	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	74	0,1 %
Apàtrides	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	3	0,0 %
Total	691	49,3 %	710	50,7 %	1.401	100,0 %	97.081	100,0 %

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

En esta taula es pot observar la representació de la població estrangera per sexe i nacionalitat, cosa que ens permet diferenciar-la de l'anterior taula, ja que feia referència al lloc de naixement. En la taula 3, el nombre d'estrangers no correspon al mateix que en esta taula; esta diferència de dades es deu al fet que algunes persones estrangeres han aconseguit la nacionalitat espanyola.

Observem que el barri de Benimàmet, al qual trobem 1.401 persones estrangeres, segueix la mateixa tendència que la ciutat de València i la població estrangera procedix majoritàriament de països de la Unió Europea, tot i ser al barri un nombre lleugerament més alt que a la ciutat, ja que el primer queda amb un 37 % i el segon amb un 33,9 %. Ocupen el segon lloc les persones estrangeres que procedeixen d'Amèrica del Sud, que ronden en els dos casos el 25,5 %. Tot seguit, trobem la població estrangera procedents d'Àfrica, que ocupen un percentatge del 17,4 % al barri i un 13,1 % a la ciutat. La diferència més alta la trobem en les persones procedents de països asiàtics, encara que el nombre absolut al barri és molt baix: 87 persones. Açò representa un 6,2 % a Benimàmet davant d'un 16 % a la ciutat.

Si fem referència a la diferència entre dones i homes segons la seua nacionalitat, al barri de Benimàmet s'observa un predomini del col·lectiu femení en les persones que procedeixen d'Amèrica del Nord, Amèrica Central i Amèrica del Sud. Cal destacar esta última zona, ja que les dones representen un 73,1 % del total de persones estrangeres que procedeixen d'Amèrica del Sud. Esta distribució per sexes canvia en la resta de nacionalitats, ja que en el cas de persones procedents de la Unió Europea, de la resta d'Europa i d'Àfrica, no existix gran diferència entre els dos sexes. No obstant això, cal destacar que en el cas d'Àsia, les persones procedents d'este continent són majoria d'homes, amb un 59,8 %.

En comparació amb l'estudi del barri de Benimàmet anterior realitzat en 2006, si s'analitzen les dades que fan referència a la nacionalitat estrangera per nacionalitats, es pot afirmar que s'ha produït una disminució de la població estrangera al barri i un augment de la població procedent dels països de la Unió Europea junt amb una disminució molt significativa, de més 20 punts percentuals, de la població procedent d'Amèrica del Sud. Cal mencionar, que això es deu al fet que en el període entre estudis, concretament en 2007, es va produir l'entrada de països com Romania i Bulgària a la UE, i estes poblacions han augmentat molt a la ciutat i al barri.

“A partir de 2007 los rumanos pasaron a beneficiarse como el resto de comunitarios del derecho a circular y establecerse en España con independencia de la duración de la estancia y sin necesidad de aportar ninguna prueba de solvencia económica. Por tanto, podían establecerse en España como residentes comunitarios sin demasiada dificultad, aportando el pasaporte o documento de identidad, el empadronamiento y abonando la correspondiente tasa” (Torres, Moncusí, Monsell, i Pérez, 2016)

TAULA 5. Comparació de principals nacionalitats estrangeres presents al barri de Benimàmet. 2005-2016.

Benimàmet 2005			Benimàmet 2016			València 2016		
Total població estrangera	1.070	8,4 % del total	Total població estrangera	1.041	10,9 % del total	Total població estrangera	97.081	12,3 % del total
Romania	165	15,4 %	Romania	248	23,8 %	Romania	12.523	12,9 %
Equador	132	12,3 %	Marroc	73	7,0 %	Itàlia	6.796	7,0 %
Colòmbia	104	9,7 %	Bolívia	69	6,6 %	Bolívia	6.699	6,9 %
Marroc	85	7,9 %	Colòmbia	68	6,5 %	Xina	6.310	6,5 %
			Nigèria	66	6,3 %	Equador	5.825	6,0 %
			Armènia	41	3,9 %	Pakistan	5.534	5,7 %
			Itàlia	41	3,9 %	Colòmbia	4.757	4,9 %

Font: Població de nacionalitat estrangera a la ciutat de València. Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València. Elaboració pròpia

Nota: El document de l'any 2005 sols presenta les 4 principals nacionalitats. La informació correspon a les 7 nacionalitats amb major proporció.

En primer lloc, les dades precedents ens donen informació de la taxa de persones estrangeres, en la qual ja percebem una lleugera diferència, ja que en el conjunt de la ciutat ascendeix al 12,3 % i al barri de Benimàmet, al 10,9 %.

A grans trets, la tendència que s'observa és un ascens de població procedent de l'est d'Europa, principalment de Romania. La població romanesa, com podem observar a la taula, ha tingut i té un pes molt important, tant al barri com a la ciutat, amb un percentatge de 23,8 % i un 12,9 %, respectivament.

Si fem una comparació dels moviments produïts entre les principals nacionalitats estrangeres, amb el pas dels anys s'observa un canvi en les nacionalitats. En 2005,

Romania era ja el primer país de referència i representava un 15,4 % del total; com hem dit seguix sent el col·lectiu més nombrós, però el que volem destacar és que ha tingut un augment molt important i n'ha arribat a representar quasi el 24 %. En nombres absoluts, ha passat de 165 persones a 248.

En 2005 Equador ocupava el segon lloc en la llista de les principals nacionalitats estrangeres presents al barri, mentre que en 2016 no apareix entre les principals, i a la ciutat ocupa un lloc molt baix. El cas de Colòmbia presenta la mateixa tendència: amb el pas dels anys ha anat descendint fins a quedar amb un valor relativament baix en la llista. Cal mencionar que les persones procedents de Bolívia han augmentat, fins al punt d'ocupar el tercer lloc en la llista, tant al barri com a la ciutat. A més, si fem referència al barri, observem que amb el pas dels anys, les persones procedents del Marroc han passat al segon lloc en la llista però, si observem el percentatge i el nombre absolut, ha disminuït. Possiblement esta disminució del valor es dega al fet que la majoria de les persones estrangeres procedixen de Romania.

Taula 6. Nombre de fulls padronals i persones. 2016

	Benimàmet	València
Total fulls	5.236	326.612
Total persones	12.891	791.632
Fulls familiars	5.234	326.288
Persones en fulls familiars	12.861	787.414
Mitjana de persones en fulls familiars	2,46	2,42
Fulls col·lectius	2	324
Total persones en fulls col·lectius	30	4.218

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

S'identifica el concepte de "fulls padronals" amb el de llars, ja que recull informació de les persones empadronades al mateix domicili. En esta taula podem observar que la mitjana de les persones en fulls familiars al barri de Benimàmet és lleugerament superior a la de València. En total existixen 5.236 fulls familiars que recullen 12.891 persones. Respecte als fulls col·lectius, que fan referència a pisos tutelats, residencials, etc., al barri tan sols n'hi ha dos, composts per 30 persones.

Una altra dada important és la mitjana de persones per llar, molt similar entre la ciutat i Benimàmet, 2,42 i 2,46 persones respectivament.

Taula 7. Fulls familiars segons el nombre de persones. 2016

	Benimàmet		València	
	Fulls familiars	%	Fulls familiars	%
1 persona	1.488	28,4 %	105.951	32,5 %
2 persones	1.504	28,7 %	88.123	27,0 %
3 persones	1.084	20,7 %	62.271	19,1 %
4 persones	854	16,3 %	48.073	14,7 %
5 persones	200	3,8 %	13.632	4,2 %
6 persones	66	1,3 %	4.461	1,4 %
7 o més persones	38	0,7 %	3.777	1,2 %
Total	5.234	100,0 %	326.288	100,0 %

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

Respecte al nombre de persones dels fulls familiars, les dades són molt semblants al barri de Benimàmet i a València. Els fulls majoritaris al barri de Benimàmet són els formats per dos persones (28,7 %), seguits pels fulls formats per una sola persona (28,4 %). No obstant això, a la ciutat de València ocorre a la inversa, els fulls familiars que predominen són els formats per una sola persona (32,5 %), seguides pels formats per dos persones (27,0 %). Este tipus de fulls poden recollir pluralitat de situacions familiars: persones majors que viuen soles (sobretot dones, les més nombroses), famílies monoparentals, parelles sense fills, persones joves emancipades que per pròpia voluntat decidixen viure soles, persones separades o divorciades, etc.

Pel que fa als fulls familiars formats per 3 persones, el percentatge és superior al barri de Benimàmet respecte a la ciutat, amb una diferència d'1,6 punts percentuals; el mateix ocorre amb els fulls familiars formats per 4 persones. En referència als altres fulls, els percentatges són molt similars entre el barri i la ciutat.

Les dades que han obtingut i que podem observar en esta taula presenten algunes variacions respecte a les dades que es van obtenir en l'estudi anterior (2005-06). En l'any 2005, a l'igual que en 2016, predominaven al barri els fulls familiars formats per dos persones amb un percentatge de 28,1 % mentre que a la ciutat de València predominaven les formats per una sola persona amb un percentatge de 28,4 %. Les diferències que trobem, tant al barri com a la ciutat, és un augment dels fulls familiars d'1 a 4 persones provocat per una disminució dels fulls familiars ocupats per 5 o més persones. El fet que ja hem comentat de la relativa joventut del barri es

correlaciona amb estes dades que vénen a confirmar açò, doncs hi ha un menor nombre de persones majors en general, i un major nombre de llars de més membres, presumiblement formats per famílies amb 1 o 2 menors.

Taula 8. Principals indicadors demogràfics. 2016

	Benimàmet	València
Taxa bruta de natalitat	7,9	8
Taxa bruta de mortalitat	6,9	8,9
Taxa general de fecunditat	33,5	34,7
Relació de masculinitat	95	91,5
Edat mitjana	41,6	43,2
Índex d'envelliment	106,4	136,5
Índex demogràfic de dependència	52	53,5
Percentatge població estrangera	10,9	12,3

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

En esta taula es presenten les principals taxes i índexs de la situació demogràfica del barri i de la ciutat. Cal considerar que, menys la relació de masculinitat, tots els altres indicadors són superiors a la ciutat que al barri, tot i no tenir en alguns casos una diferència molt gran, ja que no supera en molts casos els 2 punts percentuals. Si fem referència a l'índex d'envelliment, observem que a la ciutat de València té un valor superior que al barri, amb 30 punts percentuals de diferència, fet que confirma el que s'ha comentat anteriorment respecte a la relativa joventut de la població del barri.

Si comparem les dades que ens proporcionen els principals indicadors demogràfics d'este estudi amb les dades que es van obtenir en l'estudi anterior del barri, realitzat en 2005, en general s'observa una tendència decreixent de tots els indicadors. Però cal destacar alguns canvis d'indicadors:

En primer lloc, la taxa bruta de natalitat del barri, en 2005, superava la de la ciutat amb 2,5 punts percentuals, i amb comparació amb les dades actuals s'observa una disminució de 4 punts percentuals al barri i d'1 punt percentual a la ciutat, de forma que s'igualen les dos taxes de natalitat, tant la del barri com la de la ciutat; no obstant això, la taxa bruta de mortalitat s'ha mantingut durant tots estos anys i és superior la de la ciutat a la del barri, però amb sols 2 punts percentuals de diferència.

En segon lloc, l'índex d'envelliment en 2005 era molt inferior al que presenta el conjunt de la ciutat, amb una diferència de 23 punts percentuals. En les dades actuals també segueix esta tendència, però cal mencionar que l'índex d'envelliment ha augmentat en els dos àmbits analitzats. Finalment, si fem referència a l'índex de dependència, ha augmentat 10 punts percentuals respecte a l'estudi anterior, tant al barri com a la ciutat, de forma que els dos valors s'aproximen.

Taula 9. Habitatges segons l'antiguitat. 2016

	Benimàmet		Pobles de l'Oest		València	
<= 1800	0	0,0 %	0	0,0 %	310	0,1 %
1801-1900	98	1,5 %	119	1,7 %	6.407	1,6 %
1901-1920	113	1,8 %	124	1,8 %	7.499	1,8 %
1921-1940	350	5,4 %	351	5,0 %	22.319	5,4 %
1941-1960	367	5,7 %	370	5,3 %	50.569	12,3 %
1961-1970	1.430	22,2 %	1431	20,6 %	94.646	23,1 %
1971-1980	1.780	27,6 %	1913	27,5 %	99.406	24,3 %
1981-1990	517	8,0 %	559	8,0 %	41.115	10,0 %
1991-2000	888	13,8 %	891	12,8 %	44.112	10,8 %
2001-2010	861	13,3 %	1143	16,4 %	40.115	9,8 %
2011-2012	47	0,7 %	53	0,8 %	3.167	0,8 %
Total	6.451	100,0 %	6.954	100,0 %	409.665	100,0 %

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

En esta taula es poden observar els habitatges segons l'any d'antiguitat, cosa que ens ajuda a veure el creixement que ha tingut el barri des de 1800 fins al 2012, en comparació amb el districte i la ciutat. Els períodes on trobem un major creixement de construcció és durant els anys 1961-1980, anys del desenvolupisme espanyol, que coincidix també amb les altres dos zones, ja que es van construir quasi la meitat dels habitatges que hi trobem actualment i el barri va quedar amb un total de 49,8 % dels habitatges, el districte amb un total de 48,1 % dels habitatges i la ciutat amb un total de 47,4 % dels habitatges.

Cal mencionar que, respecte a l'estudi que es va realitzar en 2005, s'han afegit les dades dels habitatges que es van construir també al districte del barri, Pobles de l'Oest, per poder fer una comparació més ampla. Fins a l'any 1990 la tendència de les tres zones és quasi la mateixa; no obstant això, en 1991 trobem un altre augment de la

construcció d'habitatges, però no tan significatiu com el que hem comentat anteriorment. El que podem destacar en el període de 1991-2000 és un augment major dels habitatges al barri i al districte que a la ciutat de València, amb una diferència de 5 punts percentuals.

Taula 10. Valors cadastrals mitjans per habitatge. 2016

	Benimàmet	València
Total d'habitatges	6.451	409.355
Valor del sòl per habitatge	5.088,36 €	10.400,25 €
Valor de la construcció per habitatge	13.352,89 €	16.298,15 €
Valor total per habitatge	18.460,30 €	26.665,15 €
Valor per metre quadrat	93,71 €	271,23 €

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Elaboració pròpia

Quasi tots els valors cadastrals estan molt per davall de la mitjana de la ciutat, cosa que ens mostra el perfil de la zona com un barri socioeconòmic modest. El que més destaca de l'estudi anterior és que el valor per metre quadrat ha disminuït greument al barri: de tenir un valor de 183,2 € ha disminuït fins a quedar-se amb un 93,7 € el metre quadrat. No obstant això, a la ciutat trobem un augment de 6 euros, de forma que finalment queda amb un valor per metre quadrat de 271,2 €.

Complementàriament a esta informació podem aportar la que existix respecte al Cens d'Habitatges Precaris que es gestiona al Servei de Benestar Social. En este cens es registren els habitatges que no tenen condicions d'habitabilitat i que estan ocupats per famílies. L'objectiu del programa del cens és treballar preventivament amb estes famílies per a preparar el seu pas a vivendes institucionals o del mercat de l'habitatge normalitzat.

Al barri de Benimàmet existixen censats en 2017 un total de 24 habitatges en les quals residixen un total de 73 persones. Estos habitatges es concentren, sobretot, al camí nou de Paterna i als carrers de Campament, Cocentaina i Marià Alapont, tots a la zona que hem denominat de *vies a dalt*, al nord del barri.

Taula 11. Activitats econòmiques segons tipus. 2016

	Benimàmet	Pobles de l'Oest	València
Artistes	0,5 %	0,44 %	0,5 %

Professionals	11,7 %	11,13 %	21,7 %
Comerç i servicis	69,4 %	72,36 %	67,7 %
Construcció	13,0 %	11,85 %	6,6 %
Indústria	5,4 %	4,22 %	3,5 %
Ramaderia	0,0 %	0,00 %	0,0 %
Total	100,0 %	100 %	100,0 %

Font: Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València. Elaboració pròpia

La taula número 11 ens indica les activitats econòmiques que es donen al barri de Benimàmet, al districte de Pobles de l'Oest i a la ciutat de València segons el tipus; els valors són relativament similars menys en el cas dels professionals, que a la ciutat augmenta 9 punts percentuals respecte al barri i al districte. Es pot observar que en els tres casos l'activitat econòmica que té una major influència és el comerç i els servicis, ja que supera el 65 %. Respecte a la segona activitat econòmica que té més influència, trobem que al barri i al districte és la construcció, el primer amb un 13 % i el segon amb un 11,9 %, mentre que a la ciutat predomina com a segona l'activitat de professionals, amb un 21,7 %. L'activitat que té molt poca incidència en els distints territoris estudiats són les activitats artístiques: no supera l'1 % en cap cas. Finalment, trobem que l'activitat econòmica de ramaderia no té cap incidència en cap dels tres casos.

Després d'analitzar totes les dades demogràfiques del barri, a continuació s'analitzaran les de l'indicador de nivell de renda dels districtes i barris de la ciutat de València per a l'any 2001, dades que ens proporciona la publicació de l'Ajuntament de València *Actualització de indicador de nivell de renda dels districtes i barris de la ciutat de València per a l'any 2001*, l'única font que proporciona dades en l'àmbit de barri. Es tracta d'una aproximació a un indicador de renda realitzat per l'Oficina d'Estadística municipal a partir de dades del cens del 2001, 1991 i 1981, relativament antigues però utilitzables, ja que ens permeten observar l'evolució amb els censos anteriors i la comparació entre els diferents barris de la ciutat. Encara que el cens més recent es va fer el 2011, el canvi de metodologia introduït provocà la interrupció de la sèrie, raó per la qual no tenim dades més recents.

L'indicador de renda està compost per les variables següents:

- MITSUP: proporció de població major de 24 anys amb estudis universitaris.

- PRIMAR: Proporció de població major de 17 anys amb estudis únicament de nivell primari.
- ATURAT: Proporció de població activa en situació d'atur.
- TURHAB: Proporció de turismes per cent habitants.
- TURI16: Proporció de turismes amb més de 16 CV fiscals.

Taula 12. Variables de l'indicador de renda 2001 de València, districte i barri.

	MITSUP	PRIMAR	ATURAT	TURHAB	TURI16
València	22,4	30,5	13,7	41,6	4,1
Pobles de l'Oest	8,0	38,3	15,0	40,2	2,6

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Altres publicacions. Aproximació a un indicador de nivell de renda. 1981-1991-2001. Elaboració pròpia

Nota: Respecte a la renda per barris, en el cas de Benimàmet no es realitza una separació entre els dos barris (Benimàmet-Beniferri). Per tant, els valors són els mateixos que el districte.

En esta taula es troben les variables mencionades per al districte de Pobles de l'Oest i la ciutat de València, de manera que és possible fer-ne una comparació. Com veiem, la població major de 24 anys amb estudis universitaris al districte està per davall de la del conjunt de la ciutat, amb un valor el primer de 8 % i el segon un valor de 22,4 %. Quant al percentatge de persones que tenen únicament estudis primaris, de forma conseqüent, és molt superior respecte a la ciutat de València, amb una diferència de 8 punts percentuals.

Respecte a l'impacte de l'atur al districte, el percentatge de persones aturades en 2001 era de 15 %, mentre que a la ciutat de València el valor és lleugerament menor, amb sols un poc més d'un punt percentual de diferència.

Finalment, l'indicador sobre els turismes ens indica que la proporció de turismes per cada 100 habitats és molt semblant tant al districte com a la de la ciutat. El que ocorre amb els turismes de més de 16 CV fiscals, els de major potència, és una diferència de quasi la meitat, de forma que València queda amb un valor del 4,1 % i el barri amb un valor del 2,6 %.

Taula 13. Indicador de renda anys 1981-1991-2001 districte i barri.

	1981	1991	2001
Pobles de l'Oest	-6,47 Baix	-4,69 Baix	-3,88 Mitjà-baix

Benimàmet	-5,01 Baix	-3,87 Mitjà-baix	-3,09 Mitjà-baix
------------------	------------	------------------	------------------

Font: Oficina d'Estadística. Ajuntament de València. Altres publicacions. Aproximació a un indicador de nivell de renda. 1981-1991-2001. Elaboració pròpia

A través d'esta taula podem analitzar l'evolució de l'indicador de renda al barri i el districte en el període que va des de 1981 fins a 2001.

Com s'observa a la taula, el barri de Benimàmet tenia en 1981 un nivell de renda baix. La classificació del barri de nivell baix varia en els altres dos anys analitzats i finalment queda amb un nivell mitjà-baix; els valors passen de -5,01 a -3,09. Per tant, el nivell de renda té una millora d'1,1 punts percentuals passats els deu primer anys, i finalitza amb una millora del nivell de renda amb una distància d'1,9 punts percentuals respecte al primer any analitzat.

Si el comparem amb el nivell de renda del conjunt de Pobles de l'Oest, el barri de Benimàmet té un nivell de renda superior al del districte, ja que este té l'any 1981 un nivell superior de renda per més d'1,5 punts percentuals, una diferència que es reduïx l'any 2001 amb un poc més de 2,5 punts percentuals. Per tant, tant al barri com al districte el nivell de renda millora econòmicament, tot i quedar-se amb valors negatius el barri, amb un nivell de renda de -3,09 (mitjà-baix), i el districte, amb un nivell de renda de -3,88 (mitjà-baix).

Complementàriament a estes dades, podem aportar altres més recents, però d'àmbit d'anàlisi del districte, ja que no estan disponibles per al nivell de barri. Es tracta d'una publicació de l'Oficina Estadística municipal sobre rendes segons dades de l'IRPF del 2013.

La renda mitjana de la ciutat és de 22.235 € anuals. El districte de Pobles de l'Oest és el més baix de la ciutat, amb 15.189 €, la qual cosa suposa una diferència de més del 30 %. A l'efecte de comparació podem informar que el districte de renda més alta és el de l'Eixample amb 34.852 €.

Una altra publicació relativa a la renda ens la proporciona l'*Estimació de la renda per districtes* de 2014, també de l'Oficina Estadística municipal, en la qual el valor de la renda mitjana de la ciutat és de 22.153 € i la renda del districte de Pobles de l'Oest és de 15.841 €, també la més baixa de la ciutat, un fet que suposa una diferència del 28,5 % i que confirma la dada anterior. Estes dades situen el districte en què es troba el barri de Benimàmet com el de renda més baixa de tota la ciutat.

6. RECURSOS PÚBLICS I PRIVATS DEL BARRI

A continuació, i amb la intenció d'aportar dades del teixit social de Benimàmet, es detallen els recursos que trobem al barri, com són els recursos educatius, sanitaris, de treball i els de transport públic. Es fa referència als recursos que s'inclouen dins dels límits administratius del barri, així com aquells adscrits per referència, ja que són els més propers a esta zona.

6.1 Recursos educatius

CENTRES PÚBLICS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA:

CEIP Benimàmet

Domicili: C/ Rafael Tenes Escrich, 56
CP: 46035 Població: València
Telèfon: 963 400 028

CENTRES CONCERTATS:

CC Ave María

Domicili: C/ Campament, 57-59
CP: 46035 Població: València
Telèfon: 963 643 811

IES (INSTITUTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA):

IES Benimàmet

Domicili: C/ Cullera, s/n
CP: 46035 Població: València
Telèfon: 963 633 520

6.2 Recursos sanitaris

CENTRE DE SALUT BENIMÀMET

Domicili: C/ Enginyer Aubán, s/n
CP: 46035 Població: València

Telèfon: 963 400 411 Fax: 963 400 239

HOSPITAL ARNAU DE VILANOVA (hospital de referència)
Correspon al Departament de Salut Arnau de Vilanova-Llíria

Domicili: C/ Sant Clement, 12
46015 València
Telèfon: 961 976 000

6.3 Altres recursos socials

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I VEÏNES BENIMÀMET

Domicili: Pl. Doctor Ximeno, 1 (Alcaldia de Barri)-baix
CP: 46035 Població: València
Adreça-e: rt002hui@eresmas.net

CENTRE MUNICIPAL D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS BENIMÀMET

Domicili: Pl. Luis Cano, 2ac- (al costat estació de metro)
CP: 46035 Població: València
Telèfon: 963 479 497 Fax: 963 471 749

AERTE ASSOCIACIÓ EMPRESARIAL DE RESIDÈNCIES I SERVICIS A PERSONES DEPENDENTS DE LA CV

Domicili: C/ Vilamarxant, 2 baix
CP 46035 - València
Telèfon: 963 571 710

ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS BENIMÀMET-BENIFERRI

Domicili: C/ Felipe Valls, 59 baix
CP 46035 - València
Telèfon: 963 641 580

6.4 Transport públic

LÍNIES EMT: 62 i N03

METRO:

Línia 2: Benimàmet; Canterería; Les Carolines/Fira
Línia 4: Fira València

VALENBISI:

Estació núm. 268: plaça de Luis Cano, 5

Estació núm. 269: Campament, 81

7. CENTRE MUNICIPAL DE SERVICIS SOCIALS CAMPANAR

L'àmbit d'actuació d'este centre municipal de Servicis Socials, denominat Campanar, comprén tot el districte municipal de Campanar, amb els seus barris (Campanar, les Tendetes, el Calvari, Sant Pau), el districte de Benicalap (Benicalap, Ciutat Fallera) i Pobles de l'Oest (Benimàmet i Beniferri). En conjunt comprén, segons dades de l'Oficina d'Estadística municipal, 97.015 persones l'any 2016. El CMSS està situat en una antiga alqueria, al carrer de Gravador Enguídanos, s/n, al barri de Campanar.

Els servicis i activitats d'este centre de servicis socials són els següents:

1. Informació, orientació i assessorament: té per objecte orientar i informar els ciutadans i les ciutadanes sobre els seus drets, l'exercici d'estos i els recursos socials existents.
2. Ajuda a domicili: potencien la permanència de les persones en el seu entorn natural a través de l'ajuda a domicili, la teleassistència i el programa Menjar a Casa.
3. Menor: desenvolupa actuacions de prevenció, protecció i inserció sobre menors en situació de risc o desprotecció, a través d'actuacions sobre els mateixos i les mateixes menors i les seues famílies.
4. Programa d'inserció social i laboral: persegueix la inclusió de les persones en situació de risc o d'exclusió, mitjançant accions d'inserció social, laboral i d'accés a un habitatge digne.
5. Dependència: té per objecte aplicar la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència de 2006 quant

a la informació, valoració, assignació de recursos i seguiment de les persones que es troben en esta situació.

- Cooperació social: té per objecte potenciar la vida de la comunitat propiciant la participació i fomentant la iniciativa social, l'associacionisme i el voluntariat.

Taula 14. Expedients segons barri i CMSS Campanar. 2016.

BARRI I CMSS		Expedients		
		Nre.	% del CMSS	% del total de la ciutat
Campanar	NO CONSTA	23	1	0,1
	CAMPANAR	597	27,2	3,1
	LES TENDETES	127	5,8	0,7
	EL CALVARI	79	3,6	0,4
	SANT PAU	51	2,3	0,3
	BENICALAP	795	36,2	4,2
	CIUTAT FALLERA	130	5,9	0,7
	BENIMÀMET	378	17,2	2,0
	BENIFERRI	16	0,7	0,1
	TOTAL CMSS	2.196	100	11,6

Font: Memòries SIUSS del Servei de Benestar Social i Integració 2016

En la taula núm. 14, dels expedients o famílies¹ amb què va treballar el CMSS Campanar en l'any 2016, el 17,2 % corresponen al barri de Benimàmet (378 famílies en total). Es tracta del tercer percentatge més alt de tots els barris que conformen el CMSS de Campanar, on el primer lloc queda per al barri de Benicalap, el de més població, i el segon lloc per al barri de Campanar, on es localitza el centre, qüestió bàsica per a la utilització dels seus servicis. En el cas de Benimàmet este percentatge s'explica pel fet que és el tercer barri més poblat i també per la situació geogràfica que té, ja que és un barri aïllat i existix una distància considerable entre el barri i la seu del centre.

¹ Assimilem els conceptes d'expedients i famílies, ja que pràcticament sempre els expedients són familiars en el SIUSS, aplicació informàtica per a la gestió d'expedients de servicis socials amb la qual s'extrauen les dades de les memòries.

Les dades que a continuació s'oferixen es referixen al total de la zona d'actuació del CMSS, ja que no estan disponibles les dades desagregades per sexe.

Taula 15. Usuaris/àries del Servei d'Informació. Piràmide 2016

	No consta		Home		Dona		Total	
	n	%	n	%	n	%	n	%
No consta	36	52,2	100	6,9	152	7,5	288	8,1
0 – 15	20	29	426	29,2	381	18,8	827	23,3
16 – 17	0	0	42	2,9	42	2,1	84	2,4
18 – 64	9	13	713	48,9	1100	54,4	1.822	51,3
65 – 79	1	1,4	68	4,7	133	6,6	202	5,7
80 i més	3	4,3	109	7,5	215	10,6	327	9,2
Total	69	100	1.458	100	2.023	100	3.550	100
%	1,90 %		41,10 %		57,00 %		100 %	

Font: Memòries del Servei d'Informació CMSS Campanar 2016.

Pel que fa a la distribució per edat i sexe de les persones usuàries del centre en el conjunt dels seus barris, el nombre total és de 3.550 persones; s'observa que, en la cohort de 0 a 15 anys, s'atenen molts més homes que dones (29,2 % i 18,8 %, respectivament). En canvi, a partir de la cohort de 18 – 64 anys el percentatge canvia i hi ha més dones ateses que homes (54,5 % i 49,9 %, respectivament). Així, crida l'atenció que en la població més jove les persones beneficiàries majoritàriament siguen homes, i en l'anciana ho siguen les dones.

En general, la proporció de dones que són ateses als CMSS és significativament major que la dels homes (57 % davant del 41,1 %); este és un tret típic dels servicis socials, en què les dones tenen una major presència a causa del seu paper tradicional de cuidadores de la família.

Respecte a l'edat, són les persones adultes que comprenen dels 18 als 64 anys, el grup de freqüència més gran, les més ateses, amb el 51,3 %. Els grups més nombrosos després d'este rang d'edat, són els menors i les persones majors, per ser estos grups de població que major necessitat d'atenció i protecció tenen. A estes, la segueixen les persones que es troben en la cohort de 65-79 anys, amb un 5,7 %. L'últim lloc l'ocupen les persones adolescents, amb un 2,4 % del total de persones ateses.

Taula 16. Intervencions segons sector de referència d'intervenció 2016

	Intervencions	
	Nombre	%
Família	1.107	59,9
Infància	37	2
Joventut	5	0,3
Dona	53	2,9
Persones majors	307	16,6
Persones amb discapacitats	54	2,9
Persones recluses i exrecluses	5	0,3
Minories ètniques	25	1,4
Persones sense llar i transeünts	1	0,1
Persones toxicòmanes	6	0,3
Emigrants	3	0,2
Persones malaltes psiquiàtriques	3	0,2
Altres grups en situació de necessitat	99	5,4
Immigrants	143	7,7
Total	1.848	100

Font: Memòries del Servei d'Informació CMSS Campanar 2016

En la taula núm. 16 apareixen les intervencions que es realitzen segons el sector de referència de la intervenció. Observem que el major grup d'intervencions correspon al col·lectiu de família (ajudes de menjador, prestacions econòmiques...), que representa el 59,9 % del total. El segon nucli de població en què el CMSS intervé és el grup de persones majors (16,6 %). El següent són les intervencions amb els grups d'immigrants (7,7 %) i les intervencions amb altres grups en situació de necessitat (5,4 %). Finalment, trobem les intervencions amb els grups de la dona i el de les persones amb discapacitats (2,9 %), seguit de les intervencions amb les minories ètniques amb un valor d'1,4 %.

Taula 17. Intervencions segons tipus de valoració 2016

		Intervencions	%
Situació de necessitat relacionada amb una adequada informació sobre l'accés als recursos	Informació sobre les prestacions dels servicis socials	284	15,3
	Informació sobre altres recursos de protecció social	142	7,7
	Informació sobre recursos de participació social	0	0
Situació de necessitat relacionada amb una adequada convivència personal i familiar	Desajustaments convivencials	294	15,8
	Abandó de la llar	0	0
	Maltractaments	16	0,9
	Limitació d'autonomia personal	25	1,3
	Soledat / aïllament	0	0
Situació de necessitat relacionada amb una adequada integració social	Dificultat per a la inserció laboral	1	0,1
	Dificultats d'inserció escolar	1	0,1
	Dificultats d'inserció social	1	0,1
Situació de necessitat relacionada amb la falta de mitjans per a la subsistència	Carència de mitjans propis per a cobrir necessitats bàsiques	1.091	58,8
	Situacions de necessitat provocades per emergències socials	1	0,1
Total		1.856	100

Font: Memòries del Servei d'Informació CMSS Campanar 2016

Pel que fa a les intervencions dutes a terme l'any 2016 per al conjunt de la zona d'actuació del CMSS Campanar, en la taula precedent podem observar com dominen clarament les intervencions per situació de necessitat relacionada amb la falta de mitjans per a la subsistència amb el 58,9 %. En este apartat destaca la carència de mitjans propis per a cobrir necessitats bàsiques (58,8 %).

A continuació destaca l'apartat de les intervencions sobre la situació de necessitat relacionada amb una adequada informació sobre l'accés als recursos amb el 23 %, especialment sobre les prestacions dels servicis socials (15,3 %), seguida de la informació sobre els recursos de protecció social (7,7 %).

El següix l'apartat de situació de necessitat relacionada amb una adequada convivència personal i familiar (18 %), especialment els desajustaments convivencials (15,8 %). Finalment, l'apartat de la situació de necessitat relacionada amb una adequada integració social, amb un valor de 0,3 %.

Taula 18. Selecció de recursos aplicats amb més freqüència 2016

	Nombre	%
Ajuda despeses necessitats bàsiques: manutenció	382	19,2
Ajuda despeses ús d'habitatge habitual: aigua	183	9,2
Ajuda despeses ús d'habitatge habitual: llum	180	9
Ajuda econòmica de menjador (beca de menjador)	154	7,7
Informació general i inespecífica	141	7,1
Ajuda despeses ús d'habitatge: lloguer	139	7
Teleassistència (unitat mòbil)	134	6,7
Informació sistema de dependència	118	5,9
Renda Garantida de Ciutadania	80	4
Ajuda despeses extraordinàries: ulleres	77	3,9
Derivació programa del menor municipal	53	2,7
Ajuda despeses ús d'habitatge habitual: gas (deutes de gas i/o instal·lació de gas natural)	52	2,6
Ajuda despeses ús d'habitatge habitual: despeses comunitat	49	2,5

Ajuda despeses extraordinàries: pròtesi dental y auditiva	42	2,1
Informació prestacions el sistema de Servicis Socials	39	2
Informació prestacions d'ajuda a domicili	38	1,9
Ajuda despeses necessitats bàsiques: alimentació infantil	29	1,5
Programa Menjar a Casa	16	0,8
Ajuda despeses necessitats bàsiques: farmàcia	15	0,8
Servicis i cures d'atenció personal	11	0,6
Centre de dia / estàncies diürnes	9	0,5
Ajuda despeses extraordinàries: entrada en habitatge	8	0,4
Centres de dia / Estades diürnes persones majors municipal (centre gerontològic comunitari)	8	0,4
Tramitació informes socials	8	0,4
Atencions que impliquen alimentació	7	0,4
Atencions domèstiques	7	0,4
Servicis i cures: atenció higiènica i sanitària	5	0,3
Informació suports a la unitat convivencial	5	0,3

Font: Memòries del Servei d'Informació CMSS Campanar 2016

Les dades d'esta taula mostren els 30 recursos que el CMSS aplica amb més freqüència. El recurs d'ajuda de despeses en necessitats bàsiques (manutenció) és el que més s'aplica (19,2 %), seguit del recurs d'ajuda de despeses en l'ús d'habitatge habitual: aigua i llum, amb un valor de 9,2 % i 9 %, respectivament. Destaca en general, que els recursos més utilitzats són els que ajuden a cobrir les necessitats bàsiques (manutenció, beques de menjador, aigua, llum...), que coincideix amb la dada de la taula anterior segons la qual el 58,9 % de les intervencions del CMSS es deu a la situació de necessitat relacionada amb la falta de mitjans per a la subsistència.

8. ALTRES MIRADES

8.1 Entrevista al director del CMSS CAMPANAR

En este apartat es recullen les principals conclusions de l'entrevista realitzada al director del Centre Municipal de Servicis Socials de Campanar. Les dades obtingudes ens ajudaran a conèixer les necessitats més urgents de la població del barri de Benimàmet des de la perspectiva dels servicis socials.

Característiques poblacionals

Si fem referència a les característiques poblacionals del barri de Benimàmet, es tracta d'un barri que no trasllada una idea de conflictivitat, com podria ser Benicalap, on s'ha creat un microespai de marginalitat. Això, en Benimàmet no ocorre, més prompte és un barri que dóna una idea de tranquil·litat.

El perfil del barri no és molt diferent d'altres perfils d'altres barris que pertanyen a la zona de Campanar. En l'àmbit d'immigració està un poc per sota de la mitjana, però tampoc es pot dir que hi ha una major concentració de població immigrant. En general, els col·lectius amb necessitats que trobem al barri és molt similar al d'altres; hi ha una part de persones majors, també hi ha casos de menors, però majoritàriament és gent que accedix al centre a través del programa d'informació.

És un barri potent, i que, al mateix temps pel que fa referència a les demandes de la gent, solen estar per darrere de Campanar i de Benicalap, que són els dos barris que percentualment més s'atenen en este centre.

El programa d'informació és el que més cobertura dona a la població en general; la gent ve a demanar informació, orientació, a sol·licitar prestacions econòmiques. En estos moments este seria el més demandat junt amb el que té a veure amb la dependència. S'ha generat un auge, ja que estes valoracions han passat de fer-se des de l'àmbit autonòmic a realitzar-se en un àmbit municipal, amb personal municipal. Això suposa un volum d'atencions enorme, és un programa que s'equipara a les atencions que es fan des de la secció d'informació, cosa que és lògica, ja que tots podem tenir en algun moment persones dependents en les nostres famílies, no és una cosa característica només de les famílies necessitades. Després, un percentatge una mica menor, és el que té a veure amb la inserció, el tema de renda garantida, el tema del PAES i, finalment, està un altre percentatge que correspon als casos de menors. Encara que s'ha de tindre en compte que este últim col·lectiu, no se sol intervenir a demanda de la població, s'actua d'ofici, quan es detecta una possible situació de risc per a un menor.

Necessitats socials més urgents

Les necessitats socials més urgents del barri estan relacionades amb la falta de dotació de recursos del barri, que no és la mateixa dotació que tenen altres barris de València, i això és una de les coses que crida l'atenció.

En l'àmbit dels recursos, en qualsevol sector que pensem es podria dotar el barri de més recursos. No existix, com en altres barris que pertanyen a este CMSS, la ubicació de moltes associacions. Este fet provoca que contactar amb la gent del barri siga més complicat, i d'ací ix la idea que hi ha una illa. En resum, podem dir que, en qualsevol dels sectors poblacionals que pugues buscar, trobem un dèficit de recursos (menors, majors, en sectors de joves, de recerca de treball...).

Si fem referència al nivell d'equipaments, els recursos socials són escassos i gens adequats en l'àmbit social. També podem mencionar els recursos en l'àmbit sanitari, que al barri no disposen de treballadora social al centre de salut, per exemple. Això és molt significatiu, ja que un barri de tals dimensions com Benimàmet, que atén entorn de 15.000 persones i que no dispose d'esta figura professional al centre de salut, doncs és un dèficit claríssim. I, això, a l'hora de detectar casos, de traslladar informació i actuar coordinadament amb el CMSS, per a qualsevol sector poblacional és un problema.

Finalment, pel que fa estrictament a la vinculació amb les funcions del CMSS en l'àmbit dels servicis socials, es considera que és un barri que hauríem d'alguna manera resituar al mapa. Acostar el centre al barri per a intentar atraure o fer ressorgir, si és que en cap moment n'hi ha hagut, un moviment associatiu que siga potent i puga treballar de manera coordinada per a millorar el barri.

Evolució del barri i canvi de perfils de la població

Des de la visió del CMSS de Campanar, des de la informació que tenen, en els últims anys no hi ha hagut cap increment ni decrement de la població important. Pot ser que sí s'haja produït un envelliment major de la població que hi havia al barri.

A més, cal dir que al barri hi ha determinades zones que en l'àmbit d'habitabilitat donen la impressió que cal atendre-les i millorar-ne les infraestructures. És una cosa real que es pot veure, ja que algunes d'estes zones han eixit en la premsa i s'ha observat perfectament. En tot moment es fa referència a les zones limítrofes a altres barris, les que formen part de l'extraradi de Benimàmet.

Relació amb altres entitats del barri

Respecte a la relació del CMSS amb altres entitats del barri, el CMSS de Campanar manté relacions i col·laboracions freqüents amb diferents entitats de tipus social a través dels projectes d'intervenció de les entitats socials de la zona, encara que cap, i esta és una dada significativa, que estiga ubicada al barri de Benimàmet.

Però, en referència a les associacions que participen al barri, no existixen moltes. A més, les que s'han posat en contacte amb el CMSS en els últims mesos, per a tenir una coordinació i preguntar sobre el funcionament del centre, realment no estan ubicades al barri. Per tant, no existix cap entitat específica, fora de la veïnal, que estiga ubicada al barri amb les quals el CMSS s'haja de coordinar, i això és una anècdota significativa, ja que per a les persones del barri segurament els és més fàcil contactar amb alguna que existisca en un barri circumdant, que possiblement està millor dotada d'infraestructures que no tenen allí.

Altres aportacions

Pensar en Benimàmet és pensar en un lloc lleugerament aïllat de la resta dels barris que pertanyen a la zona de Campanar. Qualsevol altre barri trasllada la impressió que és més accessible, pròxim, que hi ha una comunicació fàcil, i inclús una major dotació de recursos. Però pensar en Benimàmet, en ser un "poble de València",

és una altra cosa. Açò es deu a una qüestió merament física, ja que el barri, com anècdota, inclús queda lleugerament fóra del mapa dels servicis socials editat per l'Ajuntament.

Esta distància física provoca que les persones, veïns i veïnes d'este barri, es troben amb dificultats per a accedir al centre, però això no significa que deixen de vindre. És a dir, arriba un percentatge alt de gent, però si el centre estiguera al barri, seria molt més fàcil i accessible per a comoditat del ciutadà. Per esta raó, es planteja l'opció de traslladar una treballadora social que cobrisca un torn del servici d'informació que es realitza actualment al centre i que es puga oferir allí a la gent en un local habilitat, ja que es pot dir que una sexta part de les atencions que es fan al servici d'informació corresponen a gent que està empadronada a la zona de Benimàmet. Per tant, donaria perfectament per a obrir un torn d'informació setmanal per a la gent d'allí. Açò suposaria un acostament dels recursos socials al barri.

8.2 Entrevista a la presidenta de l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimàmet

L'entrevista a la presidenta de l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimàmet ens permetrà conèixer la visió que tenen les persones que viuen al barri i les reivindicacions que prenen per tal de millorar la situació del barri.

Característiques de l'Associació de Veïns Benimàmet

Els orígens de l'associació de veïns i veïnes de Benimàmet es remunten a més de 40 anys. En aquella època, en el franquisme, van començar els primers moviments socials i es constituïren les associacions anomenades "cap de família".

En els seus inicis, els barris estaven molt deteriorats, però Benimàmet encara més, ja que forma part d'una pedania i està molt allunyada del centre urbà de València. Començaren reivindicant una sèrie de millores, tan bàsiques com és la construcció del clavegueram. Un dels objectius que tenien era d'àmbit cultural, ja que és un barri que sempre s'ha caracteritzat per ser de gent obrera i pobra, i les carències de joves i xiquets i xiquetes s'havien de cobrir d'alguna manera.

Actualment, des de la nova junta directiva, s'intenta que cada mes hi haja al barri assemblees, reunions per a presentar llibres, cinefòrum o fer xarrades de coses interessants per al barri. A més del caràcter cultural que continuen donant, l'aspecte reivindicatiu no ha desaparegut, ja que és necessari al barri, perquè senten que des de la ciutat no els fan cas i els han deixat un poc abandonats.

El nou local que tenen ha beneficiat molt l'associació, ja que la gent del barri els ubica en un lloc i els dóna més vida, tenen curiositat per saber quina activitat hi haurà per a la setmana següent. No obstant això, com no se senten identificats amb el barri, és molt complicat que tinguen ganes de reivindicar per a aconseguir algunes millores.

“Lo que sí que siempre queda en la memoria de grupo, es el hecho de que cuesta todo mucho, que cualquier mejora para el barrio ha costado muchas reivindicaciones, muchas salidas a la calle, mucho pues estar ahí peleando. Y, eso es como algo que digamos que llevamos a la espalda, que nos pesa, pero bueno es la realidad de este barrio. Por lo tanto, está ahí y ya está. Esperemos que mejore.”

Perfil dels veïns i veïnes del barri

La presidenta de l'associació viu al barri des de sempre i considera que és un barri/poble tranquil, al qual li falten moltes coses, però que els veïns i les veïnes s'hi han acostumat.

El barri de Benimàmet és un dels barris més pobres de la ciutat, on predomina un perfil de gent amb pocs recursos, amb una mitjana prou baixa de recursos econòmics. Existix un conjunt poblacional de moltes cultures distintes, a causa de l'arribada de gent immigrant que provenia de Romania, Llatinoamèrica, Xina... A més que Benimàmet va rebre als anys 70-80 molta gent d'altres comunitats autònomes, com Andalusia o Terol.

“Por lo tanto, es genial; quiere decir que esa amalgama cultural no genera conflictos.”

El sentiment que existia abans, que Benimàmet era un poble, a poc a poc s'està perdent. Els veïns i les veïnes no se senten identificats ni amb València ni amb el barri, ja que la gent acudix al barri sols per a dormir i la majoria és desplaçen a la ciutat per a treballar. Eixa pèrdua es deu al fet que per a qualsevol cosa que necessiten han d'anar a la ciutat, perquè al seu barri no disposen d'alguns recursos bàsics.

“Cuando construyeron las nuevas vías de acceso a Valencia, sí que nos aislaron. Sí que es verdad que estamos aislados totalmente, porque nos han rodeado de cemento, de carreteras. Y eso también, yo creo que al final nos marca, ¿no? El hecho de estar como en una isla...”

L'associació intenta crear activitats al barri i millorar els recursos perquè els veïns i veïnes tornen a donar vida al barri, que les persones interactuen entre ells. A més, també s'estan plantejant alguns moviments culturals perquè les minories del barri hi participen.

Avaluació dels servicis i les entitats del barri

En general, el barri compta amb uns recursos i unes infraestructures que no són adequades, ja que no s'adapten a les necessitats de les persones que viuen al barri.

Un servici que es necessita al barri i de forma urgent, seria tindre ubicat dins del barri el CMSS, ja que la gent ha d'acudir a Campanar i moltes persones no hi van, sobretot gent d'edat avançada.

“Yo tengo contacto con los médicos del Centro de Salud y me cuentan que muchas personas mayores no utilizan los recursos que podrían utilizar de servicios sociales por no ir a Campanar, porque no tienen facilidad para ir. Son personas que viven solas y que necesitarían, aunque fuera el tema del Menjar a Casa, estos servicios que podrían tener y que no tienen por no poder ir a Campanar.”

Existix un alt percentatge de persones aturades que han de desplaçar-se fins a la ciutat per a anar fins al SERVEF. Si es tinguera l'oportunitat de fer algunes d'estes qüestions al barri, seria diferent i donaria una altra vida al barri.

Les propostes que s'estan plantejant per a millorar el barri serien poder organitzar una associació d'immigrants, perquè ells també pogueren participar en el barri i veure-s'hi integrats. A més, s'està creant una associació de persones en situació d'atur, una idea molt positiva que servirà per a tindre estes persones unides i treballant en tallers de formació que els beneficiaran.

Reivindicacions actuals

Un dels objectius que té l'associació és aconseguir el parc lineal, ja que és una cosa que se suposa que hauria d'estar acabada, però continua pendent. Esta lluita no és actual i ha unit tot el barri per a reivindicar el que necessiten, ja que els perjudica molt.

“Es uno de los principales, porque es un kilómetro y medio... Entonces, claro, por supuesto que es el principal, porque seguimos divididos. Seguimos teniendo el barrio dividido en dos partes, igual que cuando pasaba el tren, ¿sabes? Entonces, ese es prioritario, por supuesto.”

No sols es necessita millorar la zona urbanística i ampliar els recursos, també s'ha de millorar la consciència de les persones que viuen al barri, intentar motivar el moviment, ja que la majoria solen pensar que els falten moltes coses i no lluiten per plantejar algunes millores.

“Siempre estamos hablando en negativo. Siempre pensamos que somos el culo de Valencia.”

Actualment un grup de gent jove, que està donant molta vida al barri, ha creat Acció Jove. Estan motivant les persones del barri amb iniciatives respecte al sector juvenil, ja que al barri no existia res per a este sector. Per exemple, van organitzar l'activitat del Benitroba't, que va resultar molt positiva per a totes les persones del barri.

“Sin embargo, lo que se organizó este fin de semana, lo del Benitroba't, que se llegaron a implicar más de 25 entidades del barrio, por lo tanto, fue un éxito total, porque esas entidades se trajeron a su público, ¿no? Total, que aquello fue una cosa muy chula, porque se unieron las inercias de toda esta gente y quedó una jornada muy bonita, en la que todo el mundo estaba muy contento. [...] Entonces, esto hay que repetirlo, y pensar en mil y una más iniciativas para conseguir que esto se convierta en un barrio que tenga vida”.

8.3 Entrevista a l'Alcaldia de Benimàmet

Finalment, afegirem a l'estudi l'entrevista de l'alcalde pedani del barri de Benimàmet, per a intentar tenir una visió quasi total de les entitats que actuen al barri. A continuació, farem un breu resum de les principals idees que van sorgir durant l'entrevista.

Descripció del barri

El barri de Benimàmet no es pot classificar com un barri excessivament conflictiu, més prompte és considerat com a tranquil. Una característica molt peculiar que trobem al barri és que, tant urbanísticament com en la consciència de grup, trobem una divisió del barri en dos parts: Benimàmet de dalt i Benimàmet de baix.

“Lo que ocurre es que sí que ha habido, en el subconsciente de las personas que han vivido toda la vida en Benimámet, siempre se ha clasificado en Benimámet de dalt y Benimámet de baix. Benimámet de baix es la gente de toda la vida. En los años 40-50 Benimámet de dalt, eran bastantes familias veraneantes, de la burguesía de Valencia, que venía a veranear. Todavía está el testimonio de muchas casas y chalets, que tienen toda una estructura de casas de veraneo.”

Composició del barri

Benimàmet es pot considerar un bari amb un perfil de la població bastant heterogeni. En els anys 50, la majoria de persones que vivien al barri era població agricultora i quasi tots vivien del camp. No obstant això, actualment la gent que viu al barri treballa a la ciutat de València o al polígon industrial de Paterna.

Els col·lectius més necessitats al barri són els grups minoritaris, compostos majoritàriament de gent immigrant. Principalment provenen de Llatinoamèrica, que se solen dedica a les tasques de la llar. Trobem una minoria d'origen pakistanès que solen dedicar-se al comerç. Altra minoria que predomina al barri és l'ètnia gitana, però com bé ens va comentar l'alcalde durant l'entrevista, és necessari diferenciar dins d'esta dos nuclis:

“Habría una minoría de etnia gitana; entonces, dentro de la minoría gitana hay que diferenciar un núcleo que vive por la zona de Miniaturista Meseguer, que es gente que se dedica al comercio itinerante, tiene una vida bastante aceptable en cuanto factores sociales y económicos. Luego, sí que es verdad que ellos conforman una minisociedad bastante cerrada. Luego, hay otro núcleo que a nivel económico sí que está bastante marginal, que es la zona de Carolinas. ¿Conflictividad? Pues poca. En Carolinas sí que probablemente aparecen algunos pequeños problemas de convivencia, pero mínimos.”

Finalment, comentarem breument com és la vida al barri. Principalment, trobem un ampli sector de persones majors, que estan pràcticament durant tot el dia al local de persones jubilades, ja que se'ls oferix tot tipus de servicis, fonamentalment lúdics. Respecte a les famílies, existix un buit al llarg del dia. Açò ocorre perquè, com han de

moure's a la ciutat per a anar a treballar, preferixen quedar-se allí i sols tornar al barri per a descansar.

“Últimamente se nota por la simple observación de cualquier día al atardecer. En la calle hay muchísima gente de la tercera edad.”

Necessitats del barri

La necessitat més urgent del barri seria acabar el parc lineal, que apareix com a producte del soterrament de les vies del metro, des de l'estació de Carolines fins a la de Benimàmet, i que ocupa també la zona de Cantereria. Este anirà ubicat on abans circulava el Trenet i, lògicament, té una extensió estreta i allargada.

“Es una considerable extensión de superficies disponibles para jardines, y el día que esto esté acabado, Benimàmet, la vida de los benimateros va a cambiar totalmente. [...] Y, cuando esté acabado pues va a tener zonas infantiles, de juegos infantiles, para la tercera edad, habrá un carril bici...”

Respecte als equipaments del barri, el Centre de Salut actual cobrix bé les necessitats de la gent de Benimàmet, però sí que existix la necessitat d'augmentar el sector de pediatria, que està un poc abarrotat. A més, fa poc han aprovat un projecte de crear un carril bici per a anar a la ciutat de València.

Si fem referència a les dotacions i servicis existents al barri, podem dir que estan tots en ple rendiment i són adequats. Des del nou local, anomenat Espai Obert, s'atenen les necessitats de tipus culturals, ja que sols existia la banda de música de la Universitat Popular i la setmana cultural de l'Associació de Veïns i Veïnes. Tot i això, els servicis mai són suficients, i s'està plantejant un projecte que beneficiaria el barri.

“Sería un centro de día; comienza la asociación de vecinos y mucha gente, muchos sectores, a demandar un centro de día para las personas mayores. En Valencia hay varios, yo conozco uno y funciona muy bien, que es el de la zona de la calle Yecla. El tema sería ofrecer un solar sobre el que edificar el día de mañana este centro de día. Cada vez hay más personas mayores y en estos momentos no tenemos ese servicio. [...] Para el futuro sería muy interesante este servicio con comedor social, con financiación médica para toda esta gente de la tercera edad.”

La situació urbanística que trobem és d'un deteriorament global del barri. Destaquen dos zones del barri per l'abandó que presenten: les Carolines i les

Penyetes; en estes dos zones es treballa en algunes propostes de millores per a donar una nova visió, que a la llarga contribuirà a millorar l'aspecte global del barri.

“Bueno, en el caso de Carolinas, el parque lineal va a empezar allí. Entonces, todo el barrio de Carolinas, van a tener posibilidad de disfrutar de uno de los extremos, dónde sí que se observa una zona más amplia, más ancha. Parece ser que en el proyecto está la concepción de un anfiteatro para realizar conciertos de bandas de música y está precisamente en Carolinas. Y, respecto a les Penyetes, hay una plaza muy recoleta y con mucho encanto, que nos conviene preservar. O sea, que no soy partidario que en los solares que hay allí se construya mucho más. No es que esté deteriorada, pero habría que mejorarla.”

Moviment associatiu

L'Associació de Veïns i Veïnes del barri és una associació que històricament sempre ha sigut de les més actives de la ciutat de València. Des dels anys 60 ha sigut sempre molt activa i molt lluitadora, i gràcies a això s'han aconseguit coses com el parc de Camales i el nou centre de salut.

A més, també trobem Acció Jove, que són estudiants però no tenen la catalogació ni l'entitat d'associació, sinó que treballen dins de la Junta Directiva de l'Associació de Veïns i Veïnes. La seua funció al barri és molt interessant, ja que ofereixen els seus serveis als col·legis públics i estan creant un gran moviment per a joves.

Finalment, el moviment anomenat Benimàmet Poble consistia en l'agrupació d'alguns veïns i veïnes que volien la consideració del barri com a independent de la ciutat de València i es va dur al Tribunal Suprem. No obstant això, es va dictar sentència a favor de l'Ajuntament de València i este moviment es va aturar. Ara sembla que el moviment torna a nàixer, però esta vegada se sol·licita una junta municipal de districtes.

Evolució del barri

Si fem referència a l'evolució que ha tingut el barri, amb el pas dels anys, Benimàmet ha passat a ser considerat pels veïns i les veïnes que viuen allí com un barri dormitori, en què les persones que hi residixen no tenen quasi relació entre elles, ja que la majoria sols acudix al barri a la nit, ja que van a treballar i gaudir de l'oci a la ciutat. En definitiva, la gent del barri viu més individualment.

“Yo no me atrevería ni a decir que el barrio ha evolucionado ni para bien ni para mal. Simplemente, es distinto. Yo diría que, cuando tenía 6 o 7 años, entre la gente había mucha más relación personal; ahora ya es un barrio más despersonalizado. Ya te he dicho antes que hay mucha gente que ni se conoce.”

Respecte al creixement urbanístic del barri, s'ha de dir que en 10 anys, la superfície del territori no ha variat, sinó que el sector de la construcció ha anat ocupant les parcel·les que no eren de ningú o terrenys privats, han anat edificant el barri sols amb la idea d'especular.

“Construir barato y vender. Construir barato y vender, para absorber las necesidades de pisos baratos que la gente de Andalucía, fundamentalmente, pero también de Castilla, de Cuenca, de Teruel, de Zaragoza venían a Valencia a buscar trabajo.”

Eixes zones d'edificis barats són ocupades per les famílies immigrants de les zones que ha mencionat l'alcalde pedani. A més, també trobem un gran sector de població llatinoamericana que ha anat buscant pisos econòmics i treball. Esta gent busca pisos econòmics a les pedanies, i Benimàmet, a diferència de les altres, és una que ofereix bastant atractiu per les característiques que té, per estar més urbanitzada.

8.4 Premsa escrita

Consultades diferents pàgines webs de periòdics on es poden veure notícies sobre el barri de Benimàmet, destaquen com a principals alguns temes d'actualitat al costat d'uns altres que preocupen al barri des de fa diversos anys.

Després d'haver indagat en les notícies que fan referència al barri de Benimàmet, destaquen aquelles que fan referència a una demanda per part del veïnat a ser un barri independent, ja que les persones que viuen al barri tenen un sentiment d'abandó. A més, moltes notícies van dirigides a la creació del parc lineal, i la lluita constant de l'associació de veïns i veïnes perquè este projecte finalitze, a causa que les obres estan paralizades.

21.07.2015 *Levante-El Mercantil Valenciano*

“La alcaldía de Benimàmet será 2 años para València en Comú y 2 para PSPV

La fuerte disputa por esta pedanía ha hecho que el equipo de Gobierno opte por esta fórmula.”

02.09.2015 *Valencia Noticias*

“El hogar del jubilado de Benimàmet se habilitará para las asociaciones de la pedanía”

20.07.2016 *Las Provincias*

“El Ayuntamiento de Valencia modifica el proyecto del Parque Lineal de Benimàmet para evitar que afecte al túnel del metro

Grezzi critica que el PP no pidiera informes a FGV y avanza que las obras comenzarán este jueves y durarán ocho meses.”

20.07.2016 *Levante-El Mercantil Valenciano*

“La AVV: «El PP quería una carretera y no un parque». Urbanismo aceptó construir una zona verde sobre las vías «fruto de la presión vecinal», aseguran. “

01.02.2017 *Las Provincias*

“Benimàmet reclama en una manifestación la construcción del Parque Lineal Más de un centenar de personas se han congregado esta tarde en la plaza Luis Cano del barrio valenciano.”

01.02.2017 *Valencia Plaza*

“Benimàmet viu i vos importa un piu

El parón indefinido de las obras del Parque Lineal provoca la protesta de centenares de vecinos de la pedanía contra el Ayuntamiento de València.”

23.02.2017 *Las Provincias*

“Benimàmet independiente

Piden que el barrio se convierta en entidad local inframunicipal.”

25.02.2017 *Levante-El Mercantil Valenciano*

“Ribó pondrá en marcha este órgano de descentralización y los promotores de la segregación solicitarán ser entidad local menor

Benimàmet tendrá Junta Municipal «en unos meses».”

03.03.2017 *Las Provincias*

“Critican el abandono de Benimàmet”

03.04.2017 *Las Provincias*

“Benimàmet sale de nuevo a la calle para protestar por los retrasos del Parque Lineal”

05.04.2017 *Las Provincias*

“Benimàmet exige que se reanuden las obras del Parque Lineal

Vecinos de la pedanía se han reunido con Joan Ribó y Giuseppe Grezzi esta mañana.”

06.05.2017 *Levante-El Mercantil Valenciano*

“Benitroba't reúne hoy a 25 entidades por la educación y la juventud

La sección juvenil vecinal convoca una jornada con talleres y actividades en el centro de Benimàmet.”

07.05.2017 *Levante-El Mercantil Valenciano*

“Màgia, música i tallers omplin Benimàmet”

27.05.2017 *Levante-El Mercantil Valenciano*

“El Parque Lineal gana arbolado con el nuevo proyecto

Las obras costarán un 6,72 % más tras los problemas con la plataforma del metro.”

27.05.2017 *Levante- El Mercantil Valenciano*

“El Ayuntamiento retoma las obras del Parque Lineal de Benimàmet

La Junta de Gobierno aprueba hoy la modificación del proyecto tras casi seis meses de paralización.”

9. CONCLUSIONS

L'anàlisi d'este estudi s'ha centrat en la perspectiva dels servicis socials municipals, cosa que explica que s'hagen recalcat especialment les necessitats, les zones i els col·lectius poblacionals del barri que presenten especials dificultats.

El barri de Benimàmet té 12.891 habitants, segons dades de l'any 2016, una població relativament gran si la comparem amb altres pedanies o barris de la ciutat. A més, compta amb una densitat de la població superior a la de la ciutat, ja que es produïx una major concentració de la població en una superfície menor. La població ha crescut en els últims 45 anys, sobretot per l'arribada de persones nascudes en altres comunitats autònomes de l'estat espanyol, entre els anys 70 i 80, i de persones immigrants en els anys 2000. No obstant això, a partir de l'any 2010 hi ha una disminució de la població que coincideix amb la crisi econòmica actual.

Existix un conjunt poblacional de moltes cultures distintes, a causa de l'arribada de gent immigrant, principalment de Romania i Llatinoamèrica. A més de la gent que va rebre d'Andalusia, Terol... Eixa amalgama cultural ha creat un barri molt heterogeni, però que no genera un alt conflicte.

Benimàmet s'ha caracteritzat per tindre una població més jove que en el conjunt de la ciutat. Ens trobem davant d'un model de població envellida, amb incidència de dones en les edats més avançades, en el qual les taxes de natalitat i mortalitat són baixes i predomina la població activa. Fent referència al percentatge de la població estrangera, actualment el barri de Benimàmet és lleugerament inferior a la mitjana, a la del conjunt de la ciutat. No obstant això, des de la perspectiva dels veïns i les veïnes, la població immigrant sí que té un pes important al barri.

Respecte a les dades econòmiques, podem dir que el barri de Benimàmet se situa en un nivell de renda per davall de la mitjana de la ciutat i, segons les dades de renda que hem manejat, situat en el districte amb la renda més baixa de la ciutat. Esta

diferència és considerable ja que el seu nivell de renda és un 30 % més baix que la mitjana de València.

Sobre la fisonomia i el teixit urbanístic del barri, el barri presenta dos zones importants que marquen la divisió del barri. Esta divisió es deu al fet de la creació de la línia 1 de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana que creua el barri d'est a oest, i el dividix en "Vies a baix" i "Vies a dalt", conceptes utilitzats pels veïns i les veïnes del barri.

El primer espai és l'antic nucli històric entre els camins de València a Paterna, amb una estructura típica de poble d'horta, carrers estrets i amb grans cases normalment de dos altures. Ací residixen les persones de tota la vida del barri.

El segon espai està situat al nord de la via del Trenet i és una zona de principis del segle XX, en què predominen els xalets i les vil·les, ja que era la zona típica d'estiuejar, on acudia la burgesia de València. Cal recordar que en esta zona es troba un dels millors encants del barri, el carrer de Felipe Valls, que permet observar les antigues vil·les i tornar temps enrere.

L'evolució del poble en el seu conjunt, la degradació de l'habitatge tradicional i la construcció de finques de pisos, ha donat una certa imatge heterogènia del barri, ja que es troben dos tipus d'habitatges, el de les finques de pisos i les cases unifamiliars.

La situació urbanística que trobem és d'un deteriorament global del barri, però cal destacar una sèrie de fractures que tenen dos parts del barri, per l'abandó que presenten: les Carolines i les Penyetes. No obstant això, es treballen algunes propostes de millora per a donar una nova visió, com és la construcció del parc lineal i l'amfiteatre.

Referent a açò, és necessari que es tinga en compte l'existència dels 24 habitatges del Cens d'Habitatges Precaris que hem comentat, i que representen un problema important per a este barri, perquè pot acabar resultant un perill per a les persones que hi habiten, 73 exactament.

Sobre el diagnòstic de necessitats i problemes socials del barri a partir de les entrevistes realitzades, podem dir que Benimàmet no presenta una situació social conflictiva. El barri ocupa el tercer lloc, amb un percentatge del 17,2 % d'atencions al

CMSS de Campanar en 2016. Les intervencions que més es realitzen al barri són les que corresponen al col·lectiu de família i a les persones majors, i els recursos més utilitzats són els que tenen a veure amb la cobertura de despeses de subministraments bàsics, habitatge i manutenció.

Respecte a les principals reivindicacions del moviment veïnal del barri de Benimàmet, demanden millores en les infraestructures (urbanístiques) i millores de servicis en l'àmbit cultural, sanitari i social. D'estes, en destaquem les següents:

- Un servici que es necessita, i de forma urgent, seria tindre ubicat dins del barri el CMSS, ja que la gent ha d'acudir a Campanar i moltes persones no hi van, sobretot les persones majors que no tenen facilitat per a moure's. Són persones que viuen soles i necessiten alguns recursos socials com el programa Menjar a Casa o teleassistència.
- La necessitat d'acabar el parc lineal, que apareix com a producte del soterrament de les vies del metro. És una considerable extensió de superfícies disponibles per a jardins i carril bici, que una vegada estiga acabat, millorarà molt la vida del barri.
- En l'àmbit de la salut, actualment les necessitats de la gent del barri estan cobertes, però sí que existix la necessitat d'augmentar el sector de pediatria, que està un poc abarrotat.

En el procés que ha protagonitzat el barri, s'ha generat un important moviment veïnal i associatiu que ha enriquit el teixit social del barri de forma molt important, i es pot dir que és una associació molt activa, tant des del punt de vista de mobilització com de participació ciutadana. Este teixit social pot ser bàsic per a aconseguir que les reivindicacions que té pendent el barri se situen en l'agenda política més ràpid que tard.

En resum, per a les entitats veïnals, Benimàmet es caracteritza per ser una pedania tranquil·la, sense grans conflictes, amb una taxa per davall de la mitjana de població immigrant, una població jove que està en edat de treballar i una escassa identitat de barri, a causa de les poques relacions veïnals que té la gent més jove del barri, ja que fan vida a la ciutat. No obstant això, per mitjà de l'Associació de Veïns i

Veïnes i Acció Jove, s'intenta millorar eixa consciència de totes les persones que residixen al barri, per tal que se senten identificats amb el barri i lluiten en comú per a aconseguir les millores que necessiten i tornar a donar vida al barri.

10. BIBLIOGRAFIA

Ajuntament de València. Servei de Benestar Social. Secció d'Estudis i Planificació (2006), *Estudio sobre el barrio de Benimàmet*.

Ajuntament de València. Servei de Benestar Social. Memòria del Servei d'Informació. CMSS Campanar, 2016.

Ajuntament de València Delegació de Participació Ciutadana (1987), *Pobles de l'Oest*.

Ajuntament de València. Memòria del Servei d'Informació, 2016. Conselleria de Benestar Social i Integració

Ajuntament de València. Oficina d'Estadística (2016), *Districte 18. Pobles de l'Oest. Barri 1. Campanar*.

TORRES, V., VILLALBA, I. I SANTANA, L. (1987), *Valencia barrio a barrio. Benimàmet*, Delegació de Descentralització. Ajuntament de València.

TORRES, F., MONCUSÍ, A., MONSELL, M., I PÉREZ, Y. (2015). *Economía informal, vivienda precària e inmigración en la Ciudad de València*. Regidoria de Cooperació al Desenvolupament i Migració. Ajuntament de València.

Webgrafia

Associació de Veïns i Veïnes de Benimàmet. *BENITROBA'T*
<www.facebook.com/veinsbenimamet/> [Consulta: 26-05-2017]

Las Provincias <www.lasprovincias.es> [Consulta: 10-05-2017]

Levante. El mercantil Valenciano <www.levante-emv.com> [Consulta: 10-05-2017]

ValenciaBonita. *Las villas de Benimàmet: una màquina del tiempo con encanto*
<valenciabonita.es> [Consulta: 26-05-2017]

La valencia desaparecida <valenciadesaparecida.blogspot.com.es/> [Consulta: 26-05-2017]

Valencia Plaza <www.valenciaplaza.com> [Consulta: 10-05-2017]

<www.vlcnoticias.com> [Consulta: 10-05-2017]

Altres fonts

Entrevista al director del Centre Municipal de Servicis Socials Campanar: 27 de març de 2017.

Entrevista a l'alcalde pedani de Benimàmet: 11 d'abril de 2017.

Entrevista a la presidenta de l'Associació de Veïns i Veïnes de Benimàmet: 8 de maig de 2017.